

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж 356/21
2.2.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јасне Беловић, председника већа, Иде Никитовић и Весне Филиповић, чланова већа, у парници тужиље-противтужене АА, из ..., чији је пуномоћник Миодраг Јефтић, адвокат из Вршца, ул. Ивана Милутиновића бр. 43, против туженог-противтужиоца ББ из ..., чији је пуномоћник Радивоје Зекић, адвокат из Вршца, ул. Анђе Ранковић бр. 2/2, ради опозива уговора о поклону, одлучујући о жалбама странака изјављеним против пресуде Основног суда у Вршцу П 227/20 од 12.10.2020. године, у седници већа одржаној дана 02.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиље-противтужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Вршцу П 227/20 од 12.10.2020. године у ставу првом и у делу става другог изреке којим је обавезана тужилја-противтужена АА, да туженом-противтужиоцу ББ исплати износ од 5.500 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Вршцу П 227/20 од 12.10.2020. године у преосталом делу става другог изреке тако што се обавезује тужилја-противтужена АА, да туженом-противтужиоцу ББ на износ од 5.500 евра, плати законску затезну камату по стопи која се утврђује на годишњем нивоу у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за осам процентних поена почев од 03.06.2013. године, па до исплате, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, под претњом извршења.

ОДБАЦУЈЕ СЕ жалба туженог-противтужиоца изјављена против става другог изреке пресуде Основног суда у Вршцу П 227/20 од 12.10.2020. године.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу трећем изреке пресуде Основног суда у Вршцу П 227/20 од 12.10.2020. године,

тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужила-противтужена АА, да туженом-противтужиоцу ББ исплати износ од 85.492,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправака ове одлуке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужила-противтужена АА, да туженом-противтужиоцу ББ на име накнаде трошкова другостепеног поступка исплати износ од 18.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиле-противтужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу П 227/20 од 12.10.2020. године, ставом првим изреке делимично је усвојен првостављени противтужбени захтев туженог-противтужиоца, па је утврђено да је ништав уговор о поклону закључен дана 03.06.2013. године, између туженог-противтужиоца као поклонодавца и тужиле-противтужене, као поклонопримца оверен код Основног суда у Вршцу дана 03.06.2013. године, под Ов 1034/2013. Ставом другим изреке, обавезана је тужила-противтужена да туженом-противтужиоцу на основу стицања без основа исплати износ од 5.500 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са законском затезном каматом утврђеном на годишњем нивоу у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за осам процентних поена почев од 03.06.2013. године, па до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужила-противтужена да туженом-противтужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 1.380,83 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до исплате.

Против наведене пресуде странке су благовремено изјавиле жалбу из свих законом прописаних разлога и то тужила-противтужена побијајући је у целости, а тужени-противтужилац побијајући је у ставу другом изреке у делу одлуке о затезној камати и ставу трећем изреке. Трошкове другостепеног поступка су тражили и определили.

Испитујући правилност ожалбене пресуде у складу са одредбом члана 386 Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС" бр.72/2011 са каснијим изменама и допунама), другостепени суд је оценио да је жалба тужиле-противтужене неоснована, а жалба туженог-противтужиоца делимично недозвољена, а делимично основана.

У поступку пред првостепеним судом, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1-3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а супротно наводима жалбе тужиле-противтужене ни она из тачке 12 истог става јер пресуда садржи јасне и непротивречне разлоге о свим битним чињеницама.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су живеље у ванбрачној заједници почев од 1988. године, да би 24.10.1991. године закључиле брак. У току трајања њиховог брака, тужиља-противтужена је дана 17.04.2013. године је поднела Основном суду у Вршцу - Судска јединица Пландиште тужбу ради развода брака, с тим да је туженом-противтужиоцу у разговору поводом наведене тужбе, знајући за његову намеру да одржи брак, саопштила да ће тужбу повући ако он прода један део земље како би могла да купи кућу својој ћерки и унуку за 6.000 евра. Дана 03.06.2013. године, тужени-противтужилац је Уговором о поклону ОвЗ. 1034/2013, поклатио тужиљи-противтуженој 1/7 дела власништва на непокретности уписаној у лист непокретности бр... КО ..., парц. бр. ... у површини од 55а 89м², након чега је она путем пуномоћника поднеском од 04.06.2013. године, повукла тужбу за развод брака, те је решењем суда П2 129/13 од 06.06.2013. године утврђено повлачење тужбе. Тужиља-противтужена је дана 16.09.2013. године, Уговором о купопродаји и парцелизацији 1/7 дела власништва који је добила од туженог-противтужиоца, продала ВВ из ... за купопродајну цену од 5.500,00 евра. Дана 14.10.2016. године, Основном суду у Вршцу - Судска јединица Пландиште поднела је тужбу против туженог-противтужиоца ради развода брака, те је брак између парничних странака разведен пресудом тог суда П2 303/16 од 09.11.2016. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, које жалбеним наводима тужиље-противтужене на правно релевантан начин није доведено у сумњу и које другостепени суд прихвата као правилно и потпуно, првостепени суд је правилно применио материјално право и то одредбе члана 51, 53 и 103 став 1 Закона о облигационим односима, те параграфа 561 Српског грађанског законика, који се примењује сагласно Закону о неважности правних прописа донетих пре 06.04.1941. године и за време непријатељске окупације, када је закључио да су испуњени услови за утврђење ништавости Уговора о поклону од 03.06.2013. године, јер је недопуштена побуда у виду давања имовинске користи за задржавање брачне заједнице, која је постојала на страни туженог-противтужиоца, а за коју је тужиља-противтужена знала и тиме условила наставак брачне заједнице, била повод за његово закључење. Правилно је стога првостепени суд поступио када је применом одредбе члана 104 Закона о облигационим односима, обавезао тужиљу-противтужену да вратити вредност учињеног поклона који је примила по основу ништавог уговора са законском затезном каматом од дана када је поклон учињен.

Правилност тако донете пресуде није доведена у сумњу жалбеним наводима тужиље-противтужене.

Наиме, неосновано се са позивањем на питање савесности уговорних страна (уз истицање несавесности туженог-противтужиоца), жалбом оспорава правилност побијане пресуде. Ово стога што недопуштене побуде код уговора о поклону, као уговора без накнаде, увек доводе до ништавости уговора без обзира на савесност, како то произилази из одредбе члана 53 став 3 Закона о облигационим односима, док је у односу на последице ништавости таквог уговора, питање савесности уговорних страна, једна, али не и одлучујућа чињеница о којој ће суд водити рачуна приликом одлучивања о праву на реституцију примљеног по основу ништавог правног посла и због које може, али не мора одбити захтев несавесне стране за враћање датог, а како то произилази из одредбе члана 104 истог закона.

С обзиром на утврђену чињеницу да је тужилца-противтужена знала за недопуштену побуду у виду давања имовинске користи за задржавање брачне заједнице и да је иницирала закључење уговора о поклону, условљавајући тиме наставак брачне заједнице, а која жалбеним наводима није доведена у сумњу, правилно је првостепени суд прихватио основно правилно о враћању примљеног по основу ништавог уговора, водећи рачуна како о савесности обе стране, тако и о опште прихваћеним моралним схватањима, те значају угроженог добра.

Такође, правилна је одлука првостепеног суда и у погледу досуђене камате од дана стицања, јер тужилца-противтужена као несавесни стицалац камату дугује сходно одредби члана 214 Закона о облигационим односима, без обзира на то да ли је тужени-противтужилац, као друга уговорна страна, био савестан или не.

Међутим, правилна примена одредбе члана 395 Закона о облигационим односима подразумева да се досуђена камата, као и главни дуг, има исплати у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан испуњења, због чега је побијана пресуда у означеном делу става другог изреке, који се односи на обавезу плаћања камате у динарској противвредности, морала бити преиначена на начин из става другог изреке ове пресуде.

Код чињенице да је стопа затезне камате по самом Закону о затезној камати формулисана на начин на који је и досуђена на износ главног дуга ставом другим изреке, а тужени-противтужени противтужбом поставио захтев, то за изјављивање жалбе против дела одлуке о камати, тужени противтужилац нема правни интерес. Стога је применом одредбе члана 387 став 1 тачка 1 ЗПП, у вези одредбе члана 378 став 3 ЗПП, овај суд одбацио жалбу туженог-противтужиоца као недозвољену.

Са изнетих разлога, на основу одредбе члана 390 ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде, а на основу одредбе члана 394 став 1 тачка 4 ЗПП, као у ставу другом изреке ове пресуде.

У погледу одлуке о трошковима поступка садржане у ставу трећем изреке, основано се жалбом туженог-противтужиоца оспорава њена правилност са указивањем да тужилца-противтужена није у целости успела у спору. С обзиром на успех у спору, који се одређује према вредности усвојеног дела тужбеног захтева, тужилца-противтуженој у складу са одредбом члана 153 став 2 и члана 154, у вези члана 163 став 1 и 2 ЗПП, припада право на накнаду трошкова за ангажовање адвоката за састав тужбе и четири образложена поднеска у износу од по 6.000,00 динара, за заступање на једанаест одржаних рочишта у износу од по 7.500,00 динара и за приступ на два неодржана рочишта у износу од по 4.500,00 динара, затим за трошкове вештачења износ од 38.478,00 динара, судске таксе на тужбу и одлуку у износу од по 12.140,00 динара, укупно 184.258,00 динара, све сходно АТ и ТТ важећој у време доношења првостепене одлуке. С друге стране, туженом-противтужиоцу, с обзиром на вредност захтева са којим је успео у спору, у складу са цитираним одредбама ЗПП, припада право на накнаду трошкова ангажовања пуномоћника из реда адвоката за састав одговора на тужбу, противтужбе и два поднеска у износу од по 9.000,00 динара, састав жалбе од 22.10.2019. године у износу од 18.000,00 динара, заступање на једанаест

одржаних рочишта у износу од по 10.500,00 динара и за приступ на два неодржана рочиште у износу од по 6.000,00 динара, као и трошкова судске таксе за одговор на тужбу у износу од 17.650,00 динара, те судске таксе за противтужбу и пресуду у износу од по 35.300,00 динара, што све укупно износи 269.750,00 динара, одмерено према АТ и ТТ важећој у време доношења првостепене одлуке.

Имајући у виду успех странака у поступку који се водио по спојеним парницама (дужност туженог-противтужиоца да тужиљи-противтуженој накнади трошкове по тужби и дужност тужиље-противтужене да туженом-противтужиоцу накнади трошкове по противтужби), овај суд је обавезао тужиљу-противтужену да туженом-противтужиоцу накнади сразмеран део трошкова (разлику од 85.492,00 динара између трошкова по тужби и трошкова по противтужби). На досуђени износ трошкова парничног поступка туженом-противтужиоцу припада право на исплату законске затезне камате почев од дана извршности првостепене одлуке у складу са одредбом члана 277 став 1 и 324 Закона о облигационим односима.

Како је тужилац-противтужени успео у жалбеном поступку то му у складу са одредбом члана 153 став 1 ЗПП, припадају трошкови другостепеног поступка, и то за састав жалбе износ од 27.000,00 динара према важећој АТ, с тим што је, одлучујући у границама постављеног захтева у смислу члана 3 ЗПП, туженом-противтужиоцу досуђен тражени износ од 18.000,00 динара, те је одлучено као у ставу петом изреке ове пресуде, а на основу одредбе члана 165 став 2 ЗПП. Туженом-противтужиоцу није признат трошак судске таксе за жалбу јер се ради о жалби која не подлеже плаћању такси према Закону о судским таксама (Тариф. бр. 1 тачка 7 напомене).

Имајући у виду да тужиља-противтужена није успела са својом жалбом, то је на основу члана 165 ЗПП одлучено као у ставу шестом изреке ове пресуде.

Председник већа - судија
Јасна Беловић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић